

Directe instructiemodel

Het directe instructiemodel bestaat uit zeven fasen:

1. Terugblik
2. Oriëntatie
3. Uitleg
4. Begeleide inoefening
5. Zelfstandige verwerking
6. Evaluatie
7. Terug- en vooruitblik

De fasen uitgewerkt

1. Terugblik: met de leerlingen bekijken wat er al bekend is over het onderwerp. Dit is belangrijk omdat de nieuwe stof dient aan te sluiten bij de kennis waarover de leerlingen al beschikken.
2. Oriëntatie: aangeven van leerdoelen. Wanneer leerlingen bewust zijn van het belang en doel van een les, zullen zij meer gemotiveerd zijn.
3. Uitleg: uitleg van de nieuwe stof waarbij leerlingen geactiveerd worden door vragen te stellen en hen voorbeelden te laten bedenken.
4. Begeleide inoefening: dit dient afgewisseld te worden met uitleg zodat de leerlingen deze uitleg meteen (onder begeleiding) kunnen verwerken.
5. Zelfstandige verwerking: individueel, in tweetallen of groepjes want leerlingen kunnen ook van elkaar leren (gebruik in deze fase het stoplicht!)
6. Evaluatie: terugkoppeling naar het doel en goede en minder goede punten van de les. Zo kunnen leerlingen eigen leerproces aanpassen.
7. Terug- en vooruitblik: herhalen van wat geleerd is en wat er nog aangeboden gaat worden, een les hoort vaak in een lessenserie

Gedurende al deze fasen vindt feedback plaats, de leerkracht geeft reactie op wat de leerlingen doen. Dit kan een compliment maar ook een aanwijzing zijn. De leerkracht corrigeert fouten onmiddellijk en moedigt aan.

In de fasen wordt verantwoordelijkheid van het leren verplaatst van de leraar naar de leerling.

De fasen in concreet gedrag

1. Terugblik

- Geef een samenvatting van de voorafgaande stof;
- Bespreek het werk;
- Haal de nodige voorkennis op;
- Onderwijs, indien nodig, deze voorkennis.

2. Oriëntatie

- Vertel welke nieuwe ideeën, begrippen, kennis en vaardigheden de leerlingen gaan leren

3. Uitleg

- Geef lesdoelen en/of lesoverzicht;
- Modelleer de lesstof;
- Onderwijs in kleine stappen;
- Geef voorbeelden, illustraties, schema's;
- Spreek heldere taal;
- Stel vragen, discussieer en geef korte opdrachten om na te gaan of alle leerlingen het begrepen hebben.
- Vermijd uitweidingen / kort houden;
- Vat samen op hoofdzaken;
- Gebruik eventueel een stappenplan;
- Doe voor en denk hardop;
- Anticipeer op de moeilijkheden;
- Vergroot stapsgewijs de moeilijkheidsgraad

4. Begeleide inoefening

- Laat leerlingen oefenen onder begeleiding;
- Geef korte duidelijke opdrachten;
- Stel veel vragen;
- Zorg dat alle leerlingen betrokken blijven;
- Zorg voor hoge succesfactor;
- Ga door met oefenen tot de leerlingen de leerstof beheersen;
- Gebruik stappenplannen;
- Gebruik ook half afgemaakte voorbeelden;
- Zorg voor geleidelijke toenames van de moeilijkheidsgraad;
- Hanteer rolwisselend lesgeven (elkaar onderwijzen)

5. Zelfstandige verwerking (gebruik in deze fase het stoplicht*)

- De leerlingen krijgen opdrachten om zelfstandig te maken
- Zorg dat de leerlingen onmiddellijk beginnen;
- Zorg dat de inhoud gelijk is aan die van de voorafgaande fase;

- Zorg voor een ononderbroken oefenfase;
- Laat de leerlingen de leerstof actief verwerken (integreren);
- Laat de leerlingen elkaar helpen;
- Laat weten dat hun werk wordt gecontroleerd;
- Kijk het werk zo spoedig mogelijk na;
- Verminder de ondersteuning geleidelijk;
- Laat in kleine groepjes werken;
- Vergroot de toepassingsmogelijkheden.
- Met zwakke leerlingen wordt aan de opdrachten in groepjes gewerkt

****Regels stoplicht:***

Rood= Leerlingen zijn tijdens de zelfstandige verwerking stil. De leerkracht geeft extra uitleg/hulp aan de instructietafel (loopt niet rond)

Oranje = Leerlingen mogen tijdens de zelfstandige verwerking zachtjes met elkaar overleggen. De leerkracht geeft nog steeds extra uitleg/hulp aan de instructietafel. Er mogen nog geen vragen aan de leerkracht worden gesteld. De leerkracht loopt nog steeds niet rond om de rust te bewaren.

Groen = Leerlingen mogen tijdens de zelfstandige verwerking met elkaar praten. De leerkracht is voor alle leerlingen beschikbaar voor vragen en/of uitleg en loopt rond.

6. Evaluatie:

- Herhaal het doel van de les
- Vraag wat goed en minder goed ging in de les
- Laat leerlingen de les kort samenvatten en/of vat de les zelf kort samen

7. Terug- en vooruitblik

- Laat de leerlingen benoemen wat ze van de les geleerd hebben.
- Vertel waar de volgende les over gaat en/of wat je de volgende les gaat doen.

Voorbeeld tijdverdeling

Verdeel een les van 45 minuten als volgt:

15 minuten	Terugblik-begeleid oefenen (pluskinderen aan de slag)
10 minuten	Zelfstandig werken/extra instructie (rood)
5 minuten	Zelfstandig (samen)werken/extra instructie (oranje)
5 minuten	Hulp door de leerkracht voor alle kinderen (groen)
5 minuten	Terug en vooruitblik + evaluatie